

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

ІНТРОДУКЦІЯ ТА АДАПТАЦІЯ ДЕКОРАТИВНИХ РОСЛИН

спеціальність	206 садово-паркове господарство	обов'язковість дисципліни	вибіркова
освітня програма	садово-паркове господарство	факультет	лісового господарства, деревооброблювальних технологій та землевпорядкування
освітній рівень	перший (бакалаврський)	кафедра	лісових культур, меліорацій та садово-паркового господарства

ВИКЛАДАЧ

Познякова Світлана Іванівна

Вища освіта – спеціальність «Біологія»

Науковий ступень - кандидат сільськогосподарських наук 06.03.03 «Лісознавство і лісівництво».

Вчене звання - доцент кафедри лісівництва

Досвід роботи – 20 років

Показники професійної активності з тематики курсу:

- авторка 3 навчальних посібників;
- співавторка 8 публікацій, що індексуються в наукометричних базах Scopus та Web of Science;
- співавторка колективної монографії;
- досвід роботи у складі НМК 8 років;
- учасниця наукових і методичних конференцій.

телефон

0962370753

електронна пошта

s.poznyakova@ukr.net

дистанційна підтримка

Google Meet

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНЮ КОМПОНЕНТУ (ДИСЦИПЛІНУ)

Мета	формування у здобувачів вищої освіти системи знань про екологічні, морфологічні, декоративні особливості рослин інтродуцентів в умовах України, вивчення історії та сучасного стану інтродукційних досліджень, набуття практичних навичок щодо культивування рослин інтродуцентів, догляду за ними на об'єктах садово-паркового господарства.
Формат	лекції, практичні заняття, самостійна робота.
Специфічні результати навчання і форми їх контролю	<ul style="list-style-type: none"> • вивчення видового різноманіття рослин інтродуцентів на садово-паркових об'єктах, їх декоративних особливостей (ЗК9, ФК11, ПРН5) / тестові завдання, усне опитування • вивчення особливостей росту, розмноження рослин інтродуцентів (ЗК9, ФК7, ПРН5) / тестові завдання, усне опитування • здатність використовувати декоративні якості рослин інтродуцентів у ландшафтному дизайні (ЗК8, ФК9, ПРН4) / тестові завдання, усне опитування • набуття практичних навичок культивування рослин інтродуцентів, догляду за ними в системі сучасних технологій утримання об'єктів садово-паркового господарства у належному естетичному стані (ЗК8, ФК7, ПРН10) / тестові завдання, усне опитування • втілення засобів збереження біологічного різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства в процесі вирощування рослин інтродуцентів (ЗК10, ФК11, ПРН10) / тестові завдання, усне опитування
Обсяг і форми контролю	3 кредити ECTS (90 годин): 12 годин – лекції, 18 годин – практичні роботи; 60 годин – самостійна робота; модульний контроль (2 модулі); підсумковий контроль – залік.
Вимоги викладача	вчасне виконання завдань, активність, командна робота
Умови зарахування	згідно з навчальним планом

ВІДПОВІДНІСТЬ СТАНДАРТУ ОСВІТИ І ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Компетенції	<p>ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>ФК 7. Здатність проектувати, створювати та експлуатувати компоненти рослинних угруповань на об'єктах садово-паркового господарства.</p> <p>ФК 9. Здатність формувати композиційні ансамблі об'єктів садово-паркового господарства.</p> <p>ФК 11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.</p>	Програмні результати навчання	<p>ПРН4. Володіти професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення садово-паркового господарства.</p> <p>ПРН 5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.</p> <p>ПРН 10. Проектувати та організовувати заходи з вирощування садивного матеріалу декоративних трав'яних та квіткових рослин відкритого і закритого ґрунту та формувати об'єкти садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових методик і вимог замовника.</p>
-------------	--	-------------------------------	---

СТРУКТУРА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (ДИСЦИПЛІНИ)

Модуль 1. ОСНОВНІ НАПРЯМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ІНТРОДУКЦІЙНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

Лекція 1.	Історія інтродукції рослин. Ботанічні сади як найвідоміші центри інтродукції рослин. Поняття про інтродукція, акліматизацію, адаптацію, натуралізацію.	Практичне заняття 1 (ПЗ 1)	Значення рослин інтродуцентів. Система ботанічних садів, дендропарків, їх роль в поширенні рослин інтродуцентів.	Самостійна робота	Еколого-географічна характеристика рослин інтродуцентів України
Лекція 2.	Основні етапи інтродукції та адаптації декоративних рослин на Україні. Методи інтродукції рослин.	ПЗ 2	Періоди розвитку інтродукції (Європейський, Близькосхідний, Північноамериканський, Австралійський, Західнокитайський).		Загальна систематична характеристика найбільш поширених інтродуцентів України.
Лекція 3.	Найвідоміші центри інтродукції рослин. Інтродукційне районування України. Принципи підбору аналогів і аналоги природних регіонів України. Зони інтродукції.	ПЗ 3	Інтродукційне районування України.		Фенологічні дослідження інтродуцентів.
		ПЗ 4	Пряме і ступінчате перенесення деревних рослин.		Досягнення інтродукції і адаптації рослин на сучасному етапі.
		ПЗ 5	Генетичні центри походження культурних рослин.	Найбільші центри інтродукції рослин в Україні.	
					Найбільш відомі у світі ботанічні сади.

Модуль 2. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ІНТРОДУЦЕНТІВ В САДОВО-ПАРКОВОМУ ГОСПОДАРСТВІ УКРАЇНИ

Лекція 4.	Рослини інтродуценти в озелененні. Екологічні властивості: посухостійкість, морозостійкість, стійкість до хвороб та шкідників.	ПЗ 6	Особливості застосування інтродукованих Хвойних в садово-парковому господарстві	Самостійна робота	Практичне значення інтродукції рослин для садово-паркового господарства.
		ПЗ 7-8	Особливості застосування інтродукованих <i>Magnoliophyta</i> в садово-парковому господарстві.		Роль інтродукції на сучасному етапі розвитку суспільства.
Лекція 5.	Використання інтродуцентів в різних типах насаджень.	ПЗ 9	Особливості застосування інтродукованих трав'янистих рослин в садово-парковому господарстві.		Досвід лісокультурного використання інтродуцентів.
Лекція 6.	Інвазійні види. Проблеми інтродукції та збереження генофонду природної і культурної флори.				Сучасні тенденції застосування інтродуцентів в ландшафтному проектуванні.
					Небезпечні наслідки інтродукції рослин.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА ТА МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ

Література

1. Асортимент дерев, кущів та ліан для ландшафтного будівництва України / С.І. Кузнецов, А.І. Кушнір та ін. Київ: Компринт, 2020. 321 с.
2. Заячук В.Я. Дендрологія: Підручник. – Львів, Априорі, 2008. – 656 с.
3. Кушнір А.І., Суханова О.А. Агротехніка рослин у ландшафтному будівництві (Частина І. Хвойні). Київ: ФОП Ямчинський, 2022. 180 с.
4. Кушнір А.І., Суханова О.А. Агротехніка рослин у ландшафтному будівництві (Частина ІІ. Листяні). Київ: ФОП Ямчинський, 2023. 825 с.
5. Познякова С.І., Лось С.А. Декоративна дендрологія. Голонасінні: навч. посібник. – Держ. біотехнол. ун-т. Харків: ДБТУ, 2023. – 325 с.
6. Яцик Р.М. Основи інтродукції та адаптації деревно-кущових видів рослин. / Р.М. Яцик, Ю.І. Гайда, В.М. Гудима – Івано-Франківськ: НАІР, 2017. – 175 с.

Методичне забезпечення

1. Кохно М.А. Історія інтродукції деревних рослин в Україні: короткий нарис /М.А Кохно за ред. С. І. Кузнецова. – К. : Фітосоціоцентр, 2007. – 67 с.
2. Кохно М.А., Кузнецов С.І. Методичні рекомендації щодо добору дерев та кущів для інтродукції в Україні. – К.: Фітосоціоцентр, 2005. – 48с.
3. Мусієнко С.І. Конспект лекцій з дисципліни Конспект лекцій з дисципліни «Інтродукція та адаптація декоративних рослин» (для студентів 3 курсу денної форми навчання за напрямом підготовки 6.090103 – Лісове і садово-паркове господарство).
4. Познякова С.І. Недревні ресурси лісу. Лісові лікарські рослини. Древа та чагарники: навч. посіб. – ХНАУ ім. В.В. Докучаєва. – Харків: ТОВ «Планета-Прінт», 2020. – 248 с.
5. Познякова С.І., Ситнік І.Й., Севідов В.П. Дендрологічний парк ХНАУ імені В.В. Докучаєва: фотоальбом. Харківський національний аграрний університет ім. В.В. Докучаєва. –Харків, 2016.– 52 с.
6. Ситнік І.Й. Парки ХНАУ. – Харків: ХНАУ, 2017. – 158 с.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

	СИСТЕМА	БАЛИ	ДІЯЛЬНІСТЬ, ЩО ОЦІНЮЄТЬСЯ
Підсумкове оцінювання	100 бальна ECTS (стандартна)	до 50	50% від усередненої оцінки за модулі
		до 50	підсумкове тестування
Модульне оцінювання	100 бальна сумарна	до 50	відповіді на тестові питання
		до 20	усні відповіді на практичних заняттях
		до 30	результат засвоєння блоку самостійної роботи

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ ТА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Всі учасники освітнього процесу (в тому числі здобувачі освіти) повинні дотримуватися кодексу академічної доброчесності та вимог, які прописані у положенні «Про академічну доброчесність учасників освітнього процесу ДБТУ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, поважати гідність один одного, проявляти доброзичливість, чесність, відповідальність.